SÄRSKILT UTTALANDE
2020-02-19

FTN 2019-0107

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Färdtjänstnämnden
Ärende 4

Remissvar till regionrevisorerna avseende delrapport 2019

2019 var första året som färdtjänsttrafiken återigen organiserades under en självständig politisk nämnd. Den blågröna majoriteten motiverade inrättandet av färdtjänstnämnden med att detta ska ge färdtjänstfrågorna ökad tyngd och fokus. Socialdemokraterna uppskattar den ambitionen. Dock ställer vi oss frågande till hur majoriteten sedan har levt upp till detta.

Våra färdtjänstresenärer måste kunna lita på att vi kan leverera en färdtjänst som är tillgänglig, pålitlig och trygg. Revisorernas delrapport är därför ett bra tillfälle att följa upp det goda arbete som utförts, men också en möjlighet att påpeka det som inte har levererats.

Vi ska givetvis glädja sig åt det som fungerar bra, till exempel det ekonomiska överskottet, men huvudgiften måste vara att påtala brister i syfte att utveckla en ännu bättre färdtjänst. Socialdemokraterna vill därför lyfta fram viktiga förbättringsområden.

Vi förundras över att prognosen för årets investeringar visar en upparbetningsgrad på endast 36,8 mnkr jämfört med budgeterade 58,6 mnkr. Det räcker inte att bara hänvisa till att projekten försenats.

Särskilt bekymrade är vi över senfärdigheten när det gäller framtagandet av nytt digitalt stödsystem för tillståndshanteringen och ett nytt kundvänligt trafikhanteringssystem. Dessa investeringar är beslutade. Så länge dessa ”segdras” kan vi inte förvänta oss att kundnöjdhetsvärdena i NKI-mätningarna når upp i acceptabla nivåer.

Vi har ett stort behov av ett nytt, modernt trafikhanteringssystem som i realtid hanterar resenärernas möjligheter till enkla beställningar. Alldeles för många färdtjänstresenärer har alltför ofta väntat på bilar som kommer för sent eller inte alls. Deras väntan förvärras av bristen på pålitlig information om förseningar och om när bilen kommer, om den kommer. Tekniken finns redan i branschen. Därför måste takten i genomförandet av det här investeringsprojektet höjas rejält.

Bekymmersamt är också att resandet med färdtjänsttaxi i ett par års tid har sjunkit dramatiskt. Under 2019 genomfördes betydligt färre resor än budgeterat; minus 5,5 procent jämfört med 2018. Det rör sig om över 100.000 färre resor än vad som planerats.

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Det saknas djupare analys om vad detta egentligen beror på. Har fler färdtjänstresenärer styrts över till reguljär kollektivtrafik tack vare att densamma handikappanpassats? Eller är vår leverans så bristfällig att kunderna inte kan lita på den och löser sitt resande på annat sätt, genom anhöriga eller bekanta? Eller är tilliten till färdtjänsten–så dålig att folk i stället blir sittandes hemma? De obesvarade frågorna är många.

Samtidigt som antalet färdtjänsttillstånd ökar kraftigt minskar färdtjänstresandet på grund av bristande leverans från de upphandlade åkerierna. Det är ett stort misslyckande. Färdtjänstnämnden måste begära av trafikoperatörerna att de levererar tjänster av den kvalitet som avtalats.

Ett tredje exempel rör den bristande trygghet som våra färdtjänstresenärer upplever. Var tredje resenärer i färdtjänsten säger sig vara otrygga. Det tyder på att det finns en klar koppling mellan otrygga resenärer och minskat resande. Otryggheten och kvalitetsbristerna kan antas bottna i samma orsaker. Här behöver faktarelaterade analyser göras.

Ytterligare ett problemområde gäller arbetsvillkoren för färdtjänsttaxis chaufförer. Omsättningen av förare är alarmerande 20 procent per år. Orsaker är lön på ren provision, låga inkomster per körning, extremt stressande tillvaro och, inte minst, den låga ersättning de får för en färdtjänstresa jämfört med en reguljär taxiresa.

Färdtjänstnämnden måste därför följa upp att kollektivavtalskravet i den senaste upphandlingen efterlevs och inte kringgås genom olika upplägg där anställda chaufförer tvingas bli underleverantörer. Socialdemokraterna anser att för att vi ska komma till rätta med förevarande leveransproblem måste statusen för chaufförsyrket höjas. För det krävs bättre arbetsvillkor.

Ska vi lyckas förbättra färdtjänsten i Stockholmsregionen till önskvärd nivå krävs det en betydligt tydligare politisk styrning och en organisation som är riggad för att omsätta nödvändiga förbättringsförslag i praktisk verklighet.

I övrigt hänvisar vi till regionrevisorernas delrapport 2019 för färdtjänsten.

Stockholm dag som ovan

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET